

Zrínyi Miklós levele Szunyogh Gyulához

1662. szeptember 1.

Zrínyi Miklós, a költő és hadvezér itt közölt levele a Köprülü Ahmed nagyvezér által irányított magyarországi hadjárat idejéből való. Megírásakor Érsekújvár török ostroma már két hete folyik, Zrínyi pedig lázas sietséggel szervezi a dunántúli nemességet, hogy még idejében a vár segítségére siethessen. (L. Széchy Károly: *Gróf Zrínyi Miklós*. V. k. Bp. 1903. 40—42. l.)

A levél címzettje, Szunyogh Gyula¹ a Trencsén megyében birtokos család sarja, Zrínyi korábbi politikai fegyvertársának, Szunyogh Gáspárnak unokaöccse. Életére közelebbi adataink nincsenek, mindössze annyit tudunk róla, hogy 1669-ben I. Lipót grófi rangra emelte, s 1676-ban halt meg. Zrínyivel való kapcsolatairól sem tudunk többet, mint amit ez a levél elárul. (A családra l. Nagy Iván: *Magyarország családai*, X. k. Pest, 1863. 890. s köv. 1.; Szunyogh Gáspár és Zrínyi kapcsolatára: Széchy, *i. m.* III. 96—100. l.; Szunyogh Gyula grófságára: Illéssy János—Pettkó Béla: *A Királyi Könyvek*. Bp. 1895. 215. l. Nagy Iván, *i. m.* X. k. 893—894. az időpontot tévesen 1660-ra teszi.)

Spectabilis ac Magnifice Domine Frater mihi observandissime.
Servitiorum meorum paratissimam commendationem.

Isten szerencseltesse Kegyelmedet kéuant jauaiual. Az Kegyelmed leuelét édes Eöcsem Uram vettem, azzal az Kegyelmed hozzam megh mutatot jo akarattyat 's-attafisagatis megh érttetem, Isten éltetuen Kegyelmed attyafiusagat minden alkalmatossaggal megh igyekezem szolgálni. Igen banom, hogy Kegyelmednek nem szolgálhatok, miuel szintén indulo felben vagyok. Ha az Kegyelmed leuele előb talalt volna érn, valamint Kegyelmed itt létében tehetésem szerint kéuantam az Kegyelmed dolgait attyafisagossan segitenem, ugy mostanis megh nem fogyatkoztattam volna Kegyelmedet. Ennek utanna alkalmatossagh adatauan es parancsoluan Kegyelmed, jo attyafisaggal kedveskednem Kegyelmednek és szolgálnom kéuanok. Tarcsa Isten es eltesse Kegyelmedet jo egységben. Datum Posonii 1. Septembris anno 1662.

Spectabilis et Magnificis Dominationis Vestrae

Seruitor et Frater paratissimus
C. Nicolaus a Zrin

Címzés a levél külsőjén : Spectabili ac magnifico Domino Julio Szunyogh de Jeszenicze, Domino in Arva et Bilssco etc. (titulus), Domino fratri mihi observandissimo. — *A levél zárlatán Zrínyi piros viaszba nyomott címeres gyűrűs pecsétje. Fölötte a címzett följegyzése* : Praesentatum die 11. Septembris anno 1662.

Sk. aláírású eredeti: Magyar Országos Levéltár. A m. kir. Kamara levéltára. Archivum familiae Szunyogh. Missiles.

Benda Kálmán

¹ A levél latin címzése, ahogy az általunk ismert valamennyi korabeli említés Szunyogh Juliusnak mondja, a Julius nevet azonban történeti irodalmunk következetesen a magyar Gyula személynévvel azonosította (Ld. a szövegben Szunyogh Gyulára általam idézett műveket). Legutóbb pedig nyelvészeti részről is kijelentték: a XVI—XVII. századra „... feltehető, a... Julius ~ Gyula névazonosítás” (KARÁCSONY SÁNDOR ZSIGMOND: Személyneveink 1500-tól 1800-ig. Bp. 1960. 78. l. 1. jegy.). Bár a magam részéről ezt nem látom valószínűnek (Karácsony a Gyula név előfordulására egy adatot ismer, Báthory Zsigmond fejedelemnek a csikl vasbányások számára lőfőseget adományozó 1591-es okleveléből; az általa idézett helyen viszont az adománylevelé múlt századi magyar nyelvű kivonatát találjuk csupán; meggyőződésem, hogy a latin eredetiben a név itt is Julius s lefordítása önkényes), mégis, a már hagyományos Gyula név mellett maradtam.